

GELBEKIME VILNIŲ!

Lenkai pradėjo Vilniuje aršią kovą su visa kas lietuviška. Jie uždarinėja lietuvių įstaigas. Virš 400 mokinių iš lietuvių gimnazijos išvaryta gatvėn ir žiauriai mušta žaustuais. Vaikai mušami negalėjo pasipriešinti. Tik savo protestui išreikšti giedojo tautos himną "Lietuva, Tėvyne mūsų". Taip pat žiauriai elgiamasi su lietuvių našlaičių prieglaudomis, kurios, kaip pavyzdžiui, Didžioji Vilniaus prieglauda su trimis šimtais našlaičių, pirmiausiai apipildomos, o paskui uždaromos. Intelektualija sukiama į kalėjimą, liaudis terorizuojama.

Kad nebūtų girdimas kankinamos aukos balsas, uždromi lietuviški ir lietuviškos užaukiantieji laikraščiai.

Lietuvos miestuose ir miesteliuose masinio susirinkimuose keliami protestai prieš lenkų žiaurumus Vilniuje.

Visoje Lietuvoje renkamos aukos sušelpimui nukentėjusių nuo lenkų persekiojimų. Gražią pradžią padarė Kau no miesto taryba, aukodama 50,000 auksų.

Lietuvos Vyriausybė jau ėmėsi atitinkamų žingsnių ir kreipėsi prie Tautų Sąjungos prašydama jos intervencijos.

Kaip atsilieps į visa tai Amerikos lietuviai?

Geriausias atsiliepimas, tai kiekviename susirinkime prisiminti lenkų žiaurumus Vilniuje ir aukoti kuoveikiuosi Vilniaus iš po lenkų okupacijos atvadavimui.

Vilniaus atvadavimui aukos priimamos:

Representative of Lithuania, New York Office, 370 Seventh Ave., New York, N. Y. Aukos siunčiamos Valst. Izdai Kaman.

V. CARNECKIS,
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Nutruko Konferencija Chicagoj

Geležinkeliniai Rengiasi Streikui

Geležinkelių darbo taryba apie nepavykusią konferenciją su geležinkeliniais organizacijų viršininkais Chicagoje tuojais pranešė prezidentui Hardingui. Taryba reikalauja nuomos, kad streiko klatsimą dabar turi spręsti pats prezidentas.

Paskui pranešta, kad geležinkelių darbo taryba gamina geležinkelių darbininkų viršininkams ultimatumą. Sakoma, bus pareikalauta jų, kad jie pasiduotų tarybos spaudimui.

Darbo taryba atranda, kad geležinkeliniai pirm streikuojant pirmam privalo turėti derybas su kompanijomis. Priešingai elgdami jie prasižengia.

Pranešta, kad jei taryba nepavyks geležinkeliniai palenkti su ultimatumu, tuomet bus kreiptasi į teismus, pasijemiant gyvuojančias karo laivų įstatymais.

Kaip šiandien turi susitikti pirmutinė geležinkelinė grupė ant International & Great Northern geležinkelio.

Geležinkelinė organizacija viršininkų konferencija su geležinkelių darbo taryba Chicagoje nepavyko. Darbininkų viršininkai atmetė visus darbo tarybos pasiūlymus.

Nuotiko su tarybos argumentais, kad streikas turėtų būti atliktas. Geležinkeliniai viršininkai po nepavykusios konferencijos pranešė, kad streikas turėtų būti atliktas. Geležinkeliniai viršininkai po nepavykusios konferencijos pranešė, kad streikas turėtų būti atliktas.

M. J. VIKAS,

Atstovybės Washingtono Sekretorius laukęs kartu su Atstovu ir p. B. Mastausku Chicago ir kitas mūsų kolonijas, L. Laisvės Paskolos reikalais. Jo įdomios, turiningos ir vaizdžios prakalbos paliko visų atmintį. Draugas kiekvėliaus jas atspausdins.

SUDAROMI PLENAI GELEŽINKELIŲ STREIKO LAIKAMS.

Sekretorius Hoover veikia su gubernatorialais.

WASHINGTON, spal. 22. — Sudaromi plenai miestams pristatyti reikalingą kiekybę maisto ir kuro, jei pakils streikas ant geležinkelių. Tuo tikslu komercijos sekretorius Hoover bendrai darbuosis su valstijų gubernatorialais.

Pranešta, kad gubernatorialai atliks sau prigulinę dalį darbo. Maistas ir kuras bus sugabenamas į paskirtas centralines vietas, iš kurių tai visa bus paskirstoma ir trokiais vežama į aplinkinius miestus. Tam tikslui bus pagaminta automobiliams užteklinai gazolinės.

Priešais bus pavaroti ir armijos motoriniai automobiliai.

Tie visi plenai taisomi komercijos departamente, vadovaujant pačiam sekretoriui Hoover. Nors valdiškuose ratalinuose tikrai spėjama, kad streikas neįvyks, kad jis bus atšauktas, bet del visako norima but pasirengusiems.

UZREGISTRUOTAS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

WASHINGTON, spal. 21. — Georgetown universiteto observatorijoje vakar užregistruotas žemės drebėjimas, kurs turėjo įvykti už kokių 4,400 mylių nuo Washingtono.

galiai uždrausti streiko, arba streikuojančius bausiti.

Jei prezidentui Hardingui nepavyktų sulaukyti streiko, kalbama, kad prieš streiką koks nors priemonės ar karinės nėsuras patsai kongresas.

100 KOMUNISTŲ ATVYKO AMERIKON.

PARYŽIUS, spal. 22. — Prancūzų policijos viršininkai tvirtina, kad pastaraisiais dviem mėnesiais apie 100 jaunų Europos komunistų išvyko į Šv. Valstijas. Jų dauguma mėgino gauti pasportus čia Amerikos biure. Bet kuomet jiems neduotų, jie kitais keliais inėjo Amerikon.

Galimas daiktas, kad tenai tie komunistai pradės kelti nesmagumus vyriausybei del galvažudžių italų Sacco ir Vanzetti, Massachusetts valstijos teismo nubaustų.

(Iš Bostono pranešta, kad reikale Sacco ir Vanzetti nubaudo paduota apeliacija augštesnin teisman).

Šelsta Komunistai Prancijoje

PARYŽIUS, spal. 22. — Kuomet vietos policija su visu atsidsėjimu čia ir kitur ieško bombininkų, kurie keisinosi nužudyti vietos Šv. Valstijų ambasadorių, čia komunistai laikraštis rašo, kad ta pasijus ta ambasadorių bomba ar tik nebus pačios policijos darbas, kad tuo būdu būtų galima pakelti kovą komunistams.

Mieste Brest komunistai priešais Amerikos konsulatą užvakar surengė aitrų demonstraciją. Kol policija suspėjo tuos pakvaišėlius išvairuoti, jie sudaužė konsuliatu duris, ištrūkino langus ir padarė kitokių nuostolių.

Grumojančius laikus apturi Amerikos konsulat Paryžiuje, Bordeaux'e, Lyons'e ir Marseilles'e. Grumoja jie išžūditi Amerikos apsidildymo komisijos narius ir kitus amerikonus valdininkus. Grumoja taip pat suplaisinti ir sūnaukin-

LLOYD GEORGE ATKE-LIAUS AMERIKON.

LONDONAS, spal. 22. — Paskelbta, kad Anglijos premieras Lloyd George Amerikon iškeliaus lapkr. 5 d.

VOKIEČIAI LIKS BE TABOKOS.

Gamintojai pakėlė lokautą.

BERLYNAS, spal. 21. — Tabokos išdirbėjai Vokietijoje pakėlė lokautą. 7,500 darbininkų neteko darbo. Lokautas pakeltas ne prieš darbininkus, bet prieš vyriausybę, ty. prieš išleistus tabokos gamintojams įstatymus.

Tais įstatymais už pagamintą taboką mokesčiai užleiti aukso vietoje popierinių markų. Kadangi markų kainą nupuolusi, tad gamintojai negali išsimokėti.

Sakysime, gamintojai m s pirmiau reikėjo už paskirtą tabokos kiekybę valdžiai užmokėti vieną popierinę markę. Šiandien vietoje popierinės reikalaujama auksinės. Viena auksinė markė tuo tarpu yra lygi keliolikai arba daugiau popierinių markų.

Tabokos gamintojai spėja, kad jie sustabdę tabokos gaminimą pagaliau turės laimėti. Nes kuomet visuomenė neturės tabokos, tuomet pakils dideli protestai. Tie protestai privers vyriausybę ir patį reichstagą atnaujinti netinkamą tabokos gamintojams įstatymą.

Vokietijos vyriausybė tokiu būdu padidino visiems mokesčius. Norima surinkti reikalingą karo kontribuciją.

PASIUNTĖ KARO LAIVUS.

LONDONAS, spal. 22. — Apsaugoti anglus valdinius Portugalijoje Anglija į Portugalijos pakraščius pasiuntė keletą karo laivų.

Po Revoliucijos Portugalijoje

LONDONAS, spal. 22. — Tais buvo pirmasis respublikanų buvo pranešta, kad kas įteigė ir jos prezident Portugalijoje įvyko rami revoliucija.

Revoliucija Portugalijoje buvo ramiai ir be kraujo praliejimo. Paskelbta Portugalijos valdžiai.

Tečiau, anot žinių, tenai buta kitaip. Lisbonoj dauguma ministrų iššalyta, kuomet pakeltas pasipriešinimas. Tarpe kitų 10 d. legislatyvius rinkimus ir Parlamento išleistas juridinius įstatymus.

Manuel Coelho sudarė naują ministrų lepartijom kabineta. Naujas kabinetas atšaukė ir paminėjo buvusius liepos 10 d. legislatyvius rinkimus ir Parlamento išleistas juridinius įstatymus.

BOLSEVIKIJA VISGI PAZANGIUOJA.

Taip tvirtina, žinoma, Leninas.

MASKVA, spal. 21. — Rusijos bolševikų valdžios galva, Nikolai Lenin, kurs tonas dirbomis čia sugrįžo iš atostogų, laikrašty Pravda padėjo ilgoką rašinį. Leninas daro Rusijos bolševikų valdžios pastangų peržvalgą. Ir tvirtina, kad nežiurint daromų komunistų klaidų, komunistai jau didelius darbus atlikę ir Rusija komunizmo atžvilgiu smarkiai pažangiųjų.

"Spalių revoliucija" rašo Lenin, "sugriovė feodalizmą ir barbarinį kapitalizmą, kurs buvo įsišiburęs rusų kulturon. Mes turime garbės pripažinti, jog atlikome daugiau už buvusius prancūzų ir anglų revoliucijas. Po keturių metų gyvavimo mes įsitikinome, kad turime teisybę."

Toliau Leninas reikalauja džiaugsmą, jog paminėta rusuose religijinė "ignorantija" ir vyrų su moterimis ne lygybė. Anot jo, sovietų valdžia yra maximumu demokratiška valstiečiams ir darbininkams. Sako, bolševikai įsteigė naujos rūšies demokratiją — tai proletariato diktatorystė.

LIETUVOS LAIVYNAS.

Lietuvos valstybė, kaip turinti išiegti jūrą, galės savo prekybą varyti jūrės keliu. Kol kas Lietuva turi tikrai mažą iki 20 varstų plotį — Baltijos jūrės sklypelį ties Palanga, bet su laiku, be abejoj, Lietuva gaus Klipėdos kraštą su jo gaus geru uostu. Delto Lietuvos ekonominio gyvenimo vadovai jau rupinasi savo laivyno įvykimu. Tam tikslui įsikūrę Lietuvos Garlaivių bendrovė su M. Yū ir kapitonu Stulbinu priežak. Ta bendrovė jau turi kapitalo 300,000 dolierių, kurie surinkti daugiausia Amerikoje per Dr. Šliupę, ir įsigijo 6 laivus iš kurių 2 "Juratė" ir "Kastytis", jau plaukioja o kiti 4 laivai dirbami Anglijoje. Taigi Lietuva atsidaro nauji ekonominio plėtojimosi keliai.

L. L. vė"

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

PASKELBTAS SILEZIJS PADALINIMAS.

PARYŽIUS, spal. 22. — Tautų Sąjungos taryba paskelbė A. Silezijos padalinimą. Ta Vokietijos provincija perskelta pusiau. Viena dalis tenka lenkams, kita vokiečiams. Vokiečiams skirta 42 valsčiai, gi lenkams — 40.

Visoj Silezijoje točiau penkiolikai metų paliekami vokiški pinigai, geležinkelių administracija.

Abi padalinios dalis per 15 metų tvarkys komisija, kuriuoneis: vokiečiai, lenkai ir Silezijos piliečiai. Ieškina, uors provincija padalinta, bet per 15 metų bus bendras valdymas.

NAUJA KOVA PRIEŠ TEISEJĄ LANDIS.

NEW YORK, spal. 22. — Prieš teisę Landis kovą kongrese pakels atstovas Lee iš Brooklyn. Anot Lee, federalis apmokamas teisėjas negali budamas teisėu užimti kitą apmokamą vietą. Tai draudžia įstatymai.

ANGLŲ MISIJA ANATOLIJON.

Konstantinopolis, sp. 21. — Trumpoj ateity Anatolijon atvyks iš Londono anglų misija. Jos tikslas — tai turkų su graikais taika.

SUŽEISTAS ŽMOGUS.

Hastings gatvėje, ties S. Ashland Ave., pasibaigė arkliai ir nuo vežimo nutrenkė ir pavojingai sužeidė Aleksandrą Rudowicz, 32 m., 4543 Laflin gat.

ORAS. — Šiandien nepastovus oras: gali but lietus.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dolierių spal. 21 buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Company:

Anglijos sterl. svarai	3.70
Prancijos šimtai frank	7.12
Italijos šimtai lirų	4.14
Vokietijos šimtai mark.	.65
Lietuvos šimtai auks.	.65
Lenkų šimtai markių	.08

LIETUVŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Enla kasdieną išskyrus nedidelius
PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGOJE IR UŽSIENYJE:
Metams \$5.00
Pusmetiui 4.00
SUV. VALST.
Metams \$6.00
Pusmetiui 3.00
Prenumerata mokasi ikalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisijau-
ti senas adresas. Pinigai geriausia siu-
sti užpildant kraujo ar ekspres "Mo-
ney Order" arba įdedant pinigų į
registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO.
2334 S. Oakley Ave., Chicago.
Tel. Roosevelt 7791

AKLOS VIŠTOS GRUDAS.

Visa Amerikos visuomenė
sukruto pirkdama L. L. Pas-
kolos bonų. Nekartą socialis-
tams išrodinėta kad jie nere-
mia Lietuvos. Ypatingai sun-
ki jų buvo padėtis, kuomet
pradėta ytin valstybinis dar-
bas — paskola. Jie atsidurė
keblame padėjime.

Neremsi paskolos — nusto-
si žmonių įsitikėjimo, negalė-
si skelbti Lietuvos laisvės
ir nepriklausomybės šalinin-
kas esąs. O į tokius darbo
žmonių sužadavimus — visi
žinau, dagi išgama pavadi-
na.

Antra vertus — remsi ir-gi
negerai. Reiškia nusidėsi savo
partijai kuri liepia verstis da-
barinę žmonių valdžią, nes
ji į St. Seimą išrinko perma-
žai socialistų kurie nėra Lie-
tuvos šeiminkai.

Soc.-demokr. su Naujieno-
mis, kaip gudrus politikai,
beveiki tyta boikotuoti visos
Amerikos lietuvių patriotinį
darbą — paskolos vąjį. Te-
čiaus kaipkurie jų šalininkai
drįso jiems akysna tarti, kad
"Naujienos" seka bolševikų
metodą, butent jeigu nėra taip
kaip Naujienų socialistai kal-
nori, težysta Lietuva su savo
valdžia.

"Nepatinka valdžios taktika,
nereikia ir Lietuvos, tegrima-
ta ji bedugnė su visais savo
šalies piliečiais. Čia rodo
kaip ir keistoka" (Naujienos
241 n.).

Tokį priekaištą daro Nauj.
soc. jų idėjos žmonės, bet ka-
dangi jie drįsta būti ligi pat
galo nuoseklūs, tą išvadą iš-
kėlė iškelia ir nori savo drau-
gus prablaivinti.

"Naujienos" daro ilgus so-
cialistinius, faktais neparemtus
vingius ir prisidariusios prie
L. Laisvės Paskolos bonų su-
sunka:

"Kol Lietuvai grūnojo pa-
vojus iš Želigowskio pusės...
Bet kada tas pavojus tapo
prašalintas, o valdžia nei kiek
nepermainė savo politikos, tai
reikšmės jos pasidare negali-
nės." (Nauj. 242 n.).

Tai bent aklos vištos gru-
das. Nebent "Naujienos" be-
sąjodamos Želigowskį iš Vil-
niaus pašalino. Mes visi žino-
me, kad jis ten stasčia bla-
riau negu kuomet nors. Kai
skaitė "Vilniaus baisenybės"
oficiozo "Lietuva" praneštas,
o Amerikos lietuvių laikraš-
čių ir pačių Naujienų tiek
faktų perspaudintų iš Vil-
niaus lietuvių gyvenimo, tas
taip greit jų neužsimiršta.

Siandien Želigowskio taiko-
ma į pačių lietuvių širdį. Jis
naikina kiekvieną lietuvių
dviasios liekaną mūsų sostinė-
je: uždaro visas kultūrinės ir
gailestingos įstaigas, meta gat-
vės mokinius ir našlaičius, a-
rėstuoja visus tautinės teisės
gynėjus, net pačių socialistų
neišskirdamas.

Lietuvoje daromi mitingai
— protestai prieš tokį žiaurų
Želigowskio kultūrkamį, sau-
kiamasi civilizuoto pasaulio
pagelbos.

O kokią garantiją duoda
socialistai kad Želigowskis
Tautų Sąjungos įsakomas ap-
leisti Vilnių nepasikesins ant
Lietuvos neokupuotų žemių,
kad jis ramiai kaip nuolaidus
avinėlis pasakės sudiev išsi-
nešins Varšavon! Ar neteks
mūsų kariuomenei gintis nuo
plėšrios ir jokiomis sutartimis
nepažabotos plėšikų gaujos!

Bepig Naujienomis rašyti to-
kias nesamos, kuomet jų
kailis toli nuo Želigowskio na-
gų. Visa tai Naujienos vadina
"tas pavojus (Želigowskio) ta-
po prašalintas. Reiškia nerem-
kite savo brolių tėvynę savo
krutine ir siela beginančių!

"Naujienos" moka pasigirti
kad jos Lietuvos reikalus pir-
mon vieton stato. Kam čia su-
ve ir kitus malkinti. Daugiau
civilis drąsos prisipažįstant,
kad mes tiek remiame Lietu-
vos reikalus kiek ji tarnauja
mūsų partijos tikslams, o no-
placios liaudies, išrinktam St.

Seimui ir jo nuskirtai Vy-
riausybei. Tai bent turėsime
kuo pasveikinti Naujienas ir
socialistus už tokį atvirą pa-
siskyrimą. Jūsų draugai so-
cialistai Lietuvoje drįso tai
padaryti, laukiame ir jūsų
"garbingo" žygio. Laukiame.

KINIJOS LIKIMAS.

Baisi revoliucijos ir teroro
vėsula kybo ant Kinijos vai-
dovų galvų. Jei trumpu laiku
koki nors įvykiai nepašalins
to pavojaus, pakils tenai bai-
sus kraujo praliejimas. Ta te-
roro audra turės išnaikinti vi-
sus žiaurinius Kinijos valsty-
bės plotus, pradėjus Mongolija
ir baigus Hainan kalnais.

Militarė Kinijos aristokrati-
ja tenai įsteigė savos rūšies
vidurinių amžių europinį feo-
dalizmą. Ir kaskartas vis la-
biau spaudžia ir kankina tau-
tą.

Gi kinų tauta tuo tarpu
svajoja apie laisvę, su dvasia
ir kunu veržiasi nepriklausom-
mybėn.

Ten reikia tik drąsaus ir
stipraus obalsio, gi tuojaus
visa tauta pakiltų mirtinon
kovon su militarė aristokrati-
ja. Kaip bematai šaly paliktų
vientik griuvėsiai ir pelenai,
gi iš aristokratijos tik vieni
palaikai.

Pietų Kinijoje liaudis jau
ruošiasi. Reakcionierių prieša-
ky stojo ir smarkiai veikia la-
bai įtakingas dr. Sun-Yat Sen.
Jis ruošiasi prieš žiaurinės Ki-
nijos militaristus.

Išilgai upės Yangtze visuo-
se plotuose girdimi besarti-
nanti uragano ošimai. Revolu-
cijos lopšys yra miestai
Wuchang ir Hankow. Tenai
gyventojų nepasitenkinimas
reiškiasi stipriau.

Tik reikia mažiausios kibirk-
šties — eksplozija akimirks-
ny įvyks.

Gi jei tas įvyks, tai Kinija
bus laisvas teroro reginys,
kokio pasaulis nematė. Jis už-
temdins ir bolševikų terorą
Rusijoje. Išjudinti 400 milijonų
kinų, tai reiškia įsmeigti laz-
dą skruzdėlynan.

Lietuvos Laisvės Bonas, tai
ženklas pilietiško susipratimo.

Bonas — tai savo tautos pa-
jėgomis pasitikėjimas.

ŽODIS AMERIKOS LIETUVŲ VISUOMENĖI.

(Tąs.)

Rojans nėra.

As toli gražu nesakan kad
šiandien Lietuvoj viskas yra
gerai, kad ten susikūrė žemės
rojus. Rojans šiandien pasar-
ly dar niekur nėra. Juk Ame-
rikai, kuri šiandien skaitosi
daugiausia iš Europos karo
pralobusi, ir-gi nėra gerai.
Tukstančiai žmonių yra be dar-
bo ir duonos. Rusija kuri sa-
vo gamtos turtais yra turtin-
gesnė už Europą ir Ameriką
drąsiai suėjus, kame šiandien
viešpatuoja bolševikai ir turi
surengę savo "rojų" — mažy-
tės, karo sutargintos Lietuvos
duonos prašo... ir Lietuva
džiaugiasi galedama juos su-
sėlpti! Jau ne viena vagoną
pasijutė grūdų. Todėl nega-
limna norėti, kad Lietuvoje bu-
tų miltų kalnas. Juk Lietuva
perėjo kelis kartus karo audrą,
turtus sunaikino, žmones su-
vargino.

Daug padaryta.

Bet Lietuvos žmonės per tris
paskutinius metus, kada jau
galėjo laisviaus atsikvėpti, pa-
darė viską ką įstengė, kad
Lietuvoj gerai būtų gyventi.
Ko nepadarė, to neįstengė...
Todėl Jūsų pareiga — Ame-
rikoje gyvenančių lietuvių, ne
protestais ir skundais Lietu-
vą "statyti", bet savo darbu.
Eikit ir padėkit kurti Lie-
tuvos rūmą, eikit ir taisykit
kas taisyti. Bet patys ne-
prisidėdami prie Lietuvos ku-
rimo, nespindykite bent tuos
kurie pasiaukoję laiko drąsiai
išskėlė tautos laisvės vėliavą!
Kurie rengė Lietuvai ir jos
žmonėms laimingesnę ateitį!

Drąsiai žvelgiame ateitin.

Zinokit visi, kad Lietuva
sunkiausiai laukia jau išgyveno.
Ji nemusiminė ir tada kpiomet
nieko dar neturėjo, tik karo
griuvėsiai niukojo, o aplin-
kantis. Draugų mažai tebuvo...
Tuo labiau šiandien, turėda-
ma valstybinę butį, budama
jau nepriklausoma, turėdama
kariuomenę, finansus, pilnus
grūdų aruodus — išgyvenė.
Ir, nors vargėji vargdami Lie-
tuvos žmonės užbaigė statyti
laisvos Lietuvos rūmą, kuria-
me ir Jūs, kurie šiandien

Lietuvą niekinat, paliks vie-
tos! Bet ar turėsit drąsos tuo-
met gylėti ir naudotis kitų
nuopelnais?

Ispėjimas.

Zinokit visi, kurie norite, ne-
pirkdami Lietuvos paskolos
bonų, Lietuvą pratudyti —
Lietuva netus delto, kad
Jūs vieną kitą boną nenupir-
sit! Jai neleis žuti Lietuvos
darbo žmonėms, kurie netik sa-
vo turtus deda ant tėvynės
laisvės aukuro, bet ir gyvastį
mielai aukoja! Bet Jūs skolin-
dami savo dolerius galite pa-
leigvinti Lietuvos žmonėms
valstybės kurimo darbą, ga-
lit sumazinti savo brolių se-
serų ir tėvų vargus. Galit ir
sau įsigyti Lietuvos kurėjų
vardą! O bendromis pajėgo-
mis sukurs savo valstybę, bus
milonu jom gylėti ir dalin-
tis bendrais džiaugimais.

I darbe.

Todėl darbam Juk visi ma-
tome, kad Amerikoje jau bai-
giasi gerieji laikai. Nedarbas,
o su juo drange bėdas ir var-
gas eina ne mažyn, bet didyn.
Kas žino ką žada rytojais!

Lietuvoj ansta naujo gyveni-
mo giedra, darbo ir pelno be-
galės. Tik dirbk ir pelnykis!
Taigi, kiekvienas ir visų drau-
ge pareiga remti Lietuvos ku-
riamąjį darbą, pirkti pasko-
los bonus, dėtis į Lietuvos e-
konomines bendroves. Kiek-
vieno pareiga, protestuoti
prieš tas organizacijas ir tuos
laikraščius kurie eina prieš
Lietuvą ir jos žmonių Vyriau-
sybę. Jie yra kiekvieno Jūsų
ne draugai, bet prieštai!

"Kas savygius peikia, tą
kiti iš mugės varo, o savi-
kiams jo nereikia, nes jis gė-
da jiems vien daro!"

Svečias.

(Pabaiga)

Vos Sur. Valstijos spėjo su-
dėti ant karsto nežinomo angli-
karių medali kongreso pa-
skirtą. Anglija nutarė suteik-
ti kryžių "Victoria" nežino-
mam amerikiečių kariuvinui.
Tas pasikeitimas kariuvinai
reiškia pagarba, stiprina
simpatijų abiejų tautų tarpe.

Bonas — tai vergijos galas.

IŠ MUSŲ CENTRO

TAUTOS FONDO SEIMUI SEKRETORIAUS RAPORTAS.

(Tęsinys.)

BENDROS PAJAMOS

Sėlimui	\$1,739.67
Kudikėlio Jėzaus Naš. Fondo	3,023.58
\$4,763.25	
Politiškai akcijai	606.04
Vajaus L. L. Reikalams	41,484.43
\$42,092.47	
Kultūros reikalams	6,562.38
Universiteto	1,043.73
Kun. Meškauskas surinko	130.60
Kun. P. Klika Romos studentams	203.51
% Kun. Laukaičio Fondo	237.68
\$8,177.90	
10% Atsargos	595.24
5% Lėšoms	3,233.31
\$3,828.55	
Viso	
Balansas nuo 1 d. Rugpjūto 1920 m.	\$58,861.17
\$62,689.72	
Labų	
\$85,569.29	

IŠMOKEJIMAI

Sėlimui L. R. K. R. D. ir Šv. a Paulo Dr.	1,254.13
Kudikėlio Jėzaus Našaičio Fondo Atst.	2,909.28
\$4,163.41	
Kultūros Šveicarijos Moksl. paskola	5,000.00
Kultūros Amerikos Moksl. paskola	250.00
Kultūros Romos Moksl. paskola	203.51
L. K. V. Centrai	1,000.00
Kun. Meškauskai jo surinktų aukų	923.78
Kun. Meškauskai iš Kun. Laukaičio Fondo ..	2,000.00
\$9,377.29	
Politiškai akcijai kelionės	94.38
L. Prez. Stulginskai (2,683,807 mark.)	38,633.54
Kun. A. Jusaitis už knygas Hist. of L. Nat.	100.00
L. Atst. J. Vilcinskai, Liet. Laisvės reikalams ..	381.00
L. Atst. Carnickai, Liet. Laisvės reikalams ..	2,605.00
L. Atst. V. Carnickai vokietikomis markėmis ..	5.00
\$41,813.42	
ir 5,000 m.	
Organizacijos išlaidos, knygų spauda	635.00
Ofiso spauda	73.50
Kelionės vajaus reikalams	623.35
Sekretoriai alga už 10 mėnesių	1,500.00
Ofiso rėmė	110.00
Kraštėnėliai	59.24
Kabalių Europon	37.85
Ofiso popiera ir kiti reikmenys	53.23
Safe Deposit Box	15.90
Radavičius prot. čekis 175, expres 226	4.01
\$4,111.00	
Atmokėta už Liet. pašto ženklelius, L. Misių ..	5,005.90
Vėlavėlių užskaita	100.00
\$9,726.90	
Labų	
\$63,572.19	
ir 5,000 m.	
Nuo įsteigimo T. Fondo iki Rugpjūto 1921 pajamų buvo	\$504,272.05
Nuo įsteigimo T. F. iki 1 Rugpjūto 1921 išmokėta ..	\$52,285.95
\$451,986.10	

ABELNOS TAUTOS FONDO IŠLAIDOS, BUTENT:

Politiškai akcijai išleista	\$295,815.16
Sėlimui išleista	112,926.37
Kultūros reikalams	45,377.29
Organizacijai, t. y. Tautos Fondo reikalams ..	25,282.71
Nuostolis pardudant Liberty Bonus	2,684.42
\$482,085.95	
Labų	
\$504,272.05	
Išmokėta gi	\$52,285.95
\$451,986.10	

Rugpjūto 1 d. Išleis randa

K. J. Krušinskas

Tautos Fondo Sekretorius

LIETUVIŲ POLITIKOS PARTIJOS.

1. Trumpa mūsų partijų atsiradimo istorija ir jų svarbumas.

Tęsinys

Lietuva turi but demokratine šalis. Jo-
je tokia tvarka bus įvesta, kokios nori
šalies gyventojai. Aukščiausiu šalies val-
dytoju yra visa šalis. Šalies balso turės
klausti Lietuvos vyriausybė. Ji tik tai
gali daryti, ko pareikalauja per savo at-
stovus šalies gyventojai. Valstybės tvar-
kyme kuone visa sprendžia politikos par-
tijos. Pavienis žmogus nieko padaryti ne-
gali. Nesusiūbū į partijas žmonės pasilie-
ka kaip ir valstybinio gyvenimo užpakaly.
Kiekvienas tad žmogus noris, kad jo bal-
sas turėtų valstybės gyvenime įtakos, tu-
ri prisidėti prie tinkamos sau partijos. Juo
labiau tai reikalinga, kad daug partijų ei-
na įvairiais keliais, siūlo griežtai priešin-
gus sumnyms. Ir jei žmonės nestos į sau
priklausomas partijas, nedidins jų narių
skaičiaus, galės viršų paimt tokia parti-
ja, kuri įves nepakenčiamai sunkią tvar-
ką, kurio žmonės keiks ir ašaromis lais-
tys.

Bot, kad kiekvienas galėtų dėtis prie

to darbo sąmoningai, kad nebutų apgau-
lingai įtrauktas į tą partiją, kuri yra jam
netinkama, (nes yra partijų pav., socialis-
tinių, kurios savo visų tikslų žmonėms
nepasako), paduosiu čia visų mūsų parti-
jų aprašymus, nušviesiu trumpai jų vei-
dus, jų tikslus, siekius.

Visas lietuvių partijas galima padalin-
ti į dvi rūši: socialistinės ir nesocialistinės.
Prie socialistinių partijų priguli: bolševi-
kai-komunistai, social-demokratai, revoliu-
ciniai-socialistai liaudininkai, socialistai
liaudininkai ir socialistai liaudininkai de-
mokratai. Prie nesocialistinių partijų pri-
guli: krikščionių-demokratų partija, tau-
tos pažangos partija arba pažangiečiai ir
demokratinės tautos laisvės santara arba
santariečiai.

2. Keli butini paaiškinimai.

Pirmą negu pradėsim gvildepti atsikyr-
partijų programas, turim išaiškinti kai-
kurius sąvokas, dėl kurių nesupratimo
gali būti nesuprantamas ir visas partijos
vaidas, visi jų siekimai ir nuostatymai.
Tokių nesuprantamų platesnei darbo vi-
suomenei sąvokų-žodžių partijų progra-
mose daugiausia atsiradus jų nusišaltymu
del žemės klausimo.

Žemės klausime partijos yra pasidali-
nusios į dvi dain. Vienos jų nori, kad že-
mė pasidalytų žmonių nuosavybė, kitos gi
nori, kad žemė būtų valstybės nuosavybė,
o žmonės iš jos būtų nuomotojai, — rendavo-
tys. Žemės nuosavybės panaikinimo sie-
kimo visos socialistų partijos. Bet ir socia-
listai, panaikinę žemės nuosavybę, nevie-
nodai nori sutvarkyti žemės klausimą.
Vieni jų nori, kaip pav. social-demokra-
tai, bolševikai ir menševikai, socialistai
liaudininkai, įvesti žemės nacionalizaciją,
kiti, kaip revoliuciniai socialistai liaudi-
ninkai-žemės socializaciją, dar kiti (pa-
mųs tokių jau nėra), kaip užsienų social-
demokratai, žemės municipalizaciją.

Ką visa tai reiškia?

Žemės nacionalizacija yra tokia žemės
valdymo forma, kurioje visų žemių savi-
ninku yra valstybė, o iš jos gali tik nuo-
muotis visi tie žmonės, kurie nori žemę
dirbti.

Žemės nacionalizacija gali būti dvejopos
rūšies: viena rūšis, kada žmogus iš-
sinuomuoja iš valstybės žemės sklypą ir
dirba atskirai su savo šeima ir kaip
tinkama sunaudoja visus iš tos žemės ga-
vintus vaisius. To, kas iš žemės gaunama,
jis yra pilnas savininkas. Tokios nacio-

nalizacijos reikalauja Lietuvos social-de-
mokratai, menševikai ir socialistai liaudi-
ninkai ir prie jos eina socialistai liaudi-
ninkai demokratai.

Kita žemės nacionalizacijos rūšis yra
ta, kada žemės valstybė ne nuomuoja at-
skiriems žmonėms, bet žmonės valstybės
prižiūrimi dirba žemę bendrai iš vien ir
visa, kas iš žemės gaunama, pereina val-
stybės žinai. Iš gautųjų žemės vaisių,
valstybė dalį skiria už darbą dirbantiems
tą žemę darbininkams, o kitą dalį su-
naudoja savo reikalams. Tokių žemės na-
cionalizacijų skelbia ir veda į gyvenimą
bolševikai komunistai. Ją dar kitaip va-
dina žemės komunizmu arba kolektiviz-
mu. Prie tokio žemės sutvarkymo valsty-
bė bus visų valstybės žemių dvarininkas,
o visi žmonės jos kumečiai.

Kiti socialistai sako, kad atskiri žmo-
nės savo žemės turėti negalės, o visa že-
mė bus nuosavybė vietos savivaldybių,
o žmonės iš jų savivaldybių galės jų nuo-
muotis.

Tokių žemės valdymo rūšių yra dvi:
žemės socializacija ir municipalizacija.
Žemės municipalizacija vadinasi tokia
žemės valdymo sutvarkymu, kuriame yra
žemės savininku savivaldybė, jungianti

miesto gyventojus su kaimo gyventojais.
Tokia savivaldybė bus arties ar gubern-
nės savivaldybė. Municipalizacija norima
nutiesti kelias prie žemės gūrybių ir mie-
sto gyventojams, norima, — kad žemė
nesinaudotų, kaip ligi kolai, tik kaimo
gyventojai.

Municipalizacijos laikai ir mūsų social-
demokratų menševikų, bet 1918 m. jie
porėjo prie žemės nacionalizacijos.

Socializacija gi vadinasi, ta žemės val-
dymo forma, kurioje žemės savininku ar
valdytoju yra valstiečių savivaldybė ar jų
sąjunga apskrities savivaldybės pavidale.
Socializavus tad žemę į jos gales naudoti ir
apie ją spėti tik kaimo gyventojai. Mie-
sto gyventojai nuo to darbo bus pašalin-
ti. Tuomet tik ir ekinsi žemės sociali-
zacija nuo žemės municipalizacijos.

Bažnyčios nuo valstybės atsikirtas. Ta
sąvoka sutinkama kuon vieno partijų
programose. Kadangi ji nevienas bent
aiškiai suprantama, tad turim ją išaiš-
kinti.

Kokį turi but santykiai bažnyčios mok-
slo tarp Bažnyčios ir valstybės?

Draugijos ir Katalikų Akcija Worcester'y, Mass.

UOLUS PRITARIMAS UNIVERSITETUI LIETUVOJE.

Lietuvių Kolegija Amerikoje Karštai Remiama.

Šitas laikas yra darbyne-
čio laikas visiems Amerikos
geriems lietuvams ir jų drau-
gijoms. Šio miesto lietuviai
jau nuo kelių metų, kaip nuo-
latos pasižymi kultūriname
darbe delei Tėvynės ir nami-
niuose Amerikos lietuvių rei-
kaluose. Svarbią to darbo dalį
tenka atlikti organizuotiems
lietuviams, jų draugijoms.

Paskolos Vajus.

Kuomet nunai: keliamas
Paskolos Vajus, ruošiamasi
Amerikos lietuvių katalikų
Kultūros Vajų ir jau artinasi
Katalikų Spaudos Savaitė.
tai katalikiškųjų draugijų su-
sivienijimui nusitęsia iki vėly-
bai nakčiai, šiuos svarbius da-
lykus aptariant, darbininkais
ir pinigais aprūpinant.

Pardavinėjime Lietuvos Lai-
svės Paskolos bonų mūsų drau-
gijoms tenka visų pirma pa-
dėti bonų nusipirkti, para-
ginti prie pirkimo visus na-
rius ir iš savo tarpo išrinkti
darbėsius, uolius narius,
kurie pardavinėtų bonus ki-
šiams.

Kultūros vajus.

Kultūros Vajus, tas žodis
trumpai skamba, bet reiškia
didelį ir ilgą darbą. Atgimu-
sioje Lietuvos valstyje rei-
kia daug mokytojų žmonių, nes
sąmanta svetimtaučius, tie ne
visada Lietuvai ištikimais pa-
sirodo. Reikia, tad, siųsti mūsų
jaunuomenę ir aukštus univer-
sitos mokslus, gelbėti juos pi-
nigiškai, kad tik greičiau su-
silauktume įvairių profesijų
specialistų, kad tėvynė veikiai
galėtų nusikratyti neištikimų
svetimtaučių specialistų.

Ligiol Lietuvoje nėra nei
vieno universito. Mūsų stu-
dentai turi dangytis į sveti-
mes žemes. Bet gi visada taip
negali būti. Lietuva turi tu-
rėti universitą. Prie to dabar
jau ir einama.

Pirmiausia tuo dalyku rim-
tai pradėjo rūpintis žemaičių
Vyakupas Pranciškus Karys-
Karevičius. Kaip katalikiškos
šaltės vadas jisai aiškiai ma-
tė, kad katalikams pirmie-
siems reikia tuomi rūpintis ir
įsteigti savo universitą. Te-
čiau tokiai užmanymas reika-
lūsia didelės krūvos pinigų, o
jū vyakupas neturi. Bet vy-
akupas jautė, kad tas dalykas
ne jam vienam rūpi ir ko vie-
nas negali padaryti, dažnai di-
deliam žmonių būriui tas ne
sunku padaryti. Todėl, vyaku-
pas daro pradžią patsai anko-
damas katalikiškam Lietuvos
universitetui savo vyakupišką
žiedą, už kurį gauta 20,000
aukščių. Beto vyakupas išle-
džia laisvą, kreipdamosi net
ir Amerikos lietuviams, kad
visi lietuviai tą dalyką parem-
tų savo aukomis. Ir štai Ka-
talių Kongresas Brooklyne
nutaria žemaičių vyakupo pra-
šymą visa galia remti, kad
tik greičiau Lietuvoje įsikur-
tų universitą.

Gimnazija — Kolegija.

Dideliai svarbiu dalyku —
Lietuvai turėti universitą, bet
taipgi labai svarbu mums A-
merikos lietuviams ir savo rei-
kalų nepažinoti. Kuomet
remiame Tėvynę visa galia,
labai gerai darome, visgi tas
neleidžia mums apleisti savo
pareigų atžvilgiu ir vietos rei-
kalus. Yra — gi begalo svar-
bių Amerikos lietuvių reikalų,
kurie ligi šiol dar neaprupin-
ti, kaip va: prieglauda seneliams
ir našlaičiams, emigrantams
namai, lietuviška kolegija.

Dar prieš karą pradėta ru-
pintis steigimu aukštesnės mo-
kyklos — kolegijos Amerikoje.
Karas tą darbą sutrukdė, bet
reikalo nepanaikino. Ligi šiol
Amerikos lietuvių katalikai
turi įsitaisę pradinį mokyk-
lą, bet aukštesnės mokyklos
dar neturi nei vienos. Mes rei-
kalaujame kad mūsų mokslei-
viai ir advokatus, gydytojus, ku-
nigus būtų gerai lietuviams,
bet ligi šiol tiems mokslei-
viams neparūpiname įstaigos,
kame jie lietuvių tautą, lite-
raturą, dailę, istoriją, kalbą
galėtų pažinti ir pamylėti. Tai-
gi, aišku, kad steigimas Ame-
rikoje Lietuvių Kolegijos yra
neatidėliojamas dalykas. Už-
tolymsnį šio dalyko vilkdy-
mą per didelę atsakomybę kri-
stų ant šios kartos Amerikos
lietuvių. Ir šiuo metų Katalikų
Kongresas Brooklyne nutarė
smarkiai ir drąsiai ruošti ke-
lius prie kaip galima greito
įsteigimo Lietuvių Kolegijos
Amerikoje.

Pinigų Klausimas.

Svarbiausias dalykas, tiek
prie įkurimo Lietuvoje univer-
sito, tiek prie įsteigimo Lie-
tuvių Kolegijos Amerikoje, tai
pinigų klausimas.

Juo greičiau galėsime sukel-
ti reikalingų pinigų sumą juo
greičiau turėsime universitą
ir kolegiją. Įsteigimas tų dvie-
jų mokyklų įstaigų yra mūsų
rankose. Uoliai, iš širdies rem-
dami (ne žodžiais, bet auko-
mis ir pasidarbavimu) šiuos
praktinius sumanymus, galime
sau garbę, o tautai didelę na-
dą dėl sutelkti į vienus ar dvie-
jus metus.

Štai draugijoms, kurios ge-
ruose sumanymuose vadovau-
ja, joms reikia savo išdus pa-
judinti, kad taip reikalinga
įstaiga — universitetas Lie-
tovoje ir kolegija — Amerikoje
įkurtų. Draugijų aukos daug
reikšios, bet be asmeninių na-
rių aukų, sumanymas įvyk-
dinti begu būtų galimas ir
todėl dar būtina reikla, kad
visi Amerikos susipratę lietu-
viai, Lietuvos katalikiškam u-
niversitetui ir kolegijai gausiai
aukotų. Tai-gi reikia visus
draugijos narius prie to pri-
traukti.

Tautos Fondas.

Bet kas-gi šionai Ameriko-
je prie aukojimo ragina? Kas
tas aukas priims? Kas jas
tvarkys ir persiųs Lietuvon?
Kaip gerai, kad mes ameri-

kiečiai turime tokiems daly-
kams net specialę draugiją,
kuri nuo pradžios pasaulinio
karo, jau taip daug pasidar-
bavo šelpdama nukentėjusius
nuo karo Lietuvoje, taip daug
nuveikė prie nepriklausomos
Lietuvos respublikos įkurimo
ir palaikymo.

Tos pasižymėjusios organi-
zacijos vardas yra "Tautos
Fondas", kurį pagimdė Pir-
masis Amerikos lietuvių suva-
žiavimas Chicagoje, 1914 me-
tais. Todel, šiuo metų Katali-
kų Kongresas ir pavadė Tau-
tos Fondui rinkti ir persiųsti
aukas ir Lietuvos universitetui
ir kolegijai. Pavesti darbas
lengva, bet sunku jisai išpil-
dyti kuomet užsibrėžiama į
trumpą laiką surinkti \$50,000-
00 arba \$100,000.00 aukų. Kas
sunku vienam, tas daug leng-
viau vienam miestui, o jau vi-
sai lengva visiems amerikie-
čiams.

Aukų Rinkėjai.

Svarbu turėti atitinkamą
skaičių suorganizuotų aukų
rinkėjų, kurie pašvęstų savo
laiką ir darbą ir visą vajaus
laiką, su tam — tikromis kny-
gutėmis eitų į žmones aukų
rinkti. Vietinis "Tautos Fon-
do" skyrius permatė reikalą
suorganizuoti apie keturiasde-
šimtis aukų rinkėjų. Kadangi
į komitetą tiek daug narių
neįeina, todėl kreiptasi į drau-
gijas, kad tos prisijungtų po ke-
letą extra atstovų vien del
vajaus laiko. Pradžioje rezul-
tatai puikūs, ir todėl taip rim-
tai, sistematingai organizuo-
jant kultūros vajų, jau dabar
pernatomas kad šio miesto lie-
tuviai savo kvotą atliks.

Šiomis dienomis buvo susi-
rinkimai keturių moterų drau-
gijų ir visos entuziastiškai pri-
tarė ir paskolai ir vajui.

Moterų Sąjungos 5 knopa.

Mėnesinis šios draugijos su-
sivienijimas buvo 3 spalio. Re-
tai kuriame didesniame, lietu-
vių apgyventame mieste nebu-
tų "Moterų Sąjungos" kuopos.
Šiame mieste tos Sąjun-
gos knopa jau juda-kruta nuo
1914 metų. Ji yra žinoma kai-
po viena iš pačių veikliausių
vietinių draugijų. Pasižymėjo
ji gražiai surengtais vakarais,
įsteigimu vakarinių kursų pa-
simokiniui įvairių darbų, o ypač
šios draugijos narės la-
bai daug pasidarbavo Lie-
tuvos Randonajam Kryžini, šei-
piant kareivius šiltais drabu-
žiais ir kitais dalykais. Šiais
metais tai organizacijai pir-
mininkauja darbšti katalikė
veikėja Ona Sidabrienė.

Kaip Susivienijimo kuopos,
taip ir Moterų Sąjungos kuopos
vietiniams reikalingas jei-
gas turi labai menkas, te-
čiau darbišios sąjungietės
praeitais metais nusipirko
Lietuvos boną ir jau rengiasi
pirkti boną ir šiais metais. Iš
savo tarpo išrinko bonus par-
davinėti šias pasižymėjusias
katalikų veikėjas: Veroniką
Lindienę, Oną Sidabrienę, Ju-
lę Stokienę ir Magdalena
Šiloriene.

Delei Katalikų Spaudos Sa-
vaitės šiose susirinkime gau-
tas pakvietimas nuo šv. Po-

vylo Spaudos Draugijos į tal-
kų. Vienbalsiai pritarta ge-
ram sumanymui ir pagelbon
išrinktos veiklios sąjungietės:
Magdalena Šiloriene, Ona Pau-
linkonienė, Julė Stokienė,
Marcelė Veniukė.

Draugija "Lietuvaite".

Jauniausioji šio miesto pa-
salpinė draugija "Lietuvaite"
turėjo savo mėnesinį susirin-
kimą spalio 6.

Nors draugija gyvuoja tik
penkti metai, bet spėjo pasi-
žymėti gražiais darbais. Drau-
giją sudaro žymūs skaitlius
susipratusių lietuvių katali-
kų. Jos eina išvien su pa-
žangia katalikų visuomene ir
dirba prie "Tautos Fondo" ir
"Katalikų Draugijų Federaci-
jos." Draugijai vadovauja
nuo jos susivienijimo gabi pi-
mininkė Elzbieta Dominaitienė.

Pastarajame susirinkime
nutarta net keleta gražių da-
lykų. Visų-pirmą užgirta, Lie-
tuvos Laisvės Paskolos va-
jus. Iš draugijos išdoto nutarta
tuojaus pirkti vieną boną už
\$50.00, ale susirinkusių buvo
nuomonė, kad dar vieną boną
pirkti, kad pasiektų \$100. Da-
lyvavusiųjų susirinkime buvo
pakilus upas, kad visoms iš-
sigalinčioms pirkti po boną.
Dvi darbšios narės, butent
Elzbieta Dominaitienė ir Pe-
tronėlė Bažinskienė, išrinktos
pagelbėti darbuotis Paskolos
komitetui.

Susirinkusios narės gyvai
svarstė ir Katalikų Kongreso
užgirtą Kultūros Vajų, delei
įkurimo Universito Lietuvoje
ir Lietuvių Kolegijos Ameri-
koje. Iš išdoto tam tikslui pa-
aukta \$15. Kaip jaunai
draugijai tai nemaža auka, y-
pač kad pačios narės žadėjo
vajų remti asmeninėmis auko-
mis. Dvi extra atstovės išrink-
ta ir "Tautos Fondą", kad pa-
gelbėtų Kultūros Vajui. Juo-
dvi yra pasekmingos ir pri-
tarusios darbuotojos, Magdalena
Grigaitienė ir Ona Karoblienė.

"Šv. Onos Draugija."

Mėnesinis "Šv. Onos Drau-
gijos" susirinkimas buvo ant
rytojaus, spalio 7. Šioji yra
bažnytinė padorių moterų or-
ganizacija, kuri gražiai gyvu-
ja nuo 1913. Šios pasižymėju-
sios draugijos pirmininkė yra
smarki veikėja, Maria Senkie-
nė.

Draugija yra skaitlinga na-
riais, tačiau didelio išdoto ji
nėlaiko, nes ji dirba labdarin-
gų darbą ir gausiai remia Baž-
nyčios ir tautos reikalus. Ypač
tais gražiais darbais pasižymė-
jo pastarasis susirinkimas. Vi-
sų pirma nutarta dalyvauti
spalio 23 lietuvių bažnyčios pa-
šventinime Atholy, kame kle-
bonauja huves vietinės bažny-
čios vikaras kun. Augustinas
Petrailis. Iš draugijos išdoto
naujai Atholio bažnyčiai pas-
kirta \$50.

Jau praeitais metais kita
draugija nusipirko Lietuvos
Laisvės Boną. Prasidėjus iš-
naujo agitacijai už bonus,
draugija nutarė dar nusipirkti
vieną boną už \$50. Prie to dar
išrinkta Paskolos Komitetui į
pagelbą bonus pardavinėti uo-

lios darbuotojos: Maria Kop-
kienė, Ona Lodiene, Juzė Voit-
kevičienė, Magdalena Cava-
naugh.

Gantas "Tautos Fondo" sky-
rius laiškas kviečiantis pa-
remti Kultūros Vajų, buvo la-
bai maloninai priimtas. Visos
narės žadėjo sulyg savo išga-
lės gausiai aukoti Lietuvos
Katalikų Universitetui ir Kole-
gijai Amerikoje. Pritarta tiem
tikslams ir iš išdoto paaukoti,
bet suma bus nuskirta kitame
susirinkime.

"Tautos Fondo" skyriui
prašant, išrinkta net dešimtis
darbių sesučių ir pagelbą pa-
sekmingai kelti Kultūros Va-
jų, butent: Magdalena Urmo-
nienė, Ona Šeškevičienė, Mar-
šeškevičienė, Ona Lodiene, O-
na Pauliukovienė, Marcelė
Pinkuvienė, Ursulė Matlaus-
kienė, Ona Ridikevičienė, Ma-
dalena Gražienė, Magdalena
Kulišauskienė.

Šv. Pauliaus Spaudos drau-
gija jau rengiasi švęsti ka-
talių Spaudos Savaitę, pla-
tinimui katalikų laikraščių ir
knygų. Šv. Onos draugijos na-
rės daugelis skaito laikraščius,
mėgsta geras knygas ir spau-
dos svarbą supranta. Todel,
pakvietimą šv. Pauliaus Spa-
dos Draugijos priėmė, nutarė
Katalikų Spaudos Savaitę ku-
mi gali remti ir į pagelbą Spa-
dos Draugijai išrinko: Juzę
Vaitkevičienę, Oną Šeškeviče-
nė, Ona Lodiene, Marę Ulevi-
čienę, Eleną Nevutienę.

Šv. Onos Draugija dar-gi
priguli į Katalikų Draugija
Federaciją.

"Marijos Vardo Draugija."

Didžiausioji šio miesto pa-
salpinė draugija yra "Mari-
jos Vardo Draugija". Ją su-
organizavo a. a. kun. Vincen-
tas Bukaveckas. Šiai draugijai
pasekmingai pirmininkauja
Elzbieta Kupstienė. Nuo pat
savo užsidėjimo draugija nie-
kada nesiblaškė; visuomet iš-

liko tvirta katalikiška lietu-
vių draugija. Nestebėtina
todėl, kad į trumpą laiką drau-
gija taip skaitlingai užaugo
ir greitai pralenkė ankščiau-
sų jį susivienijusias draugijas.
Šiai lietuvių naujoknei "Mari-
jos Vardo Draugija" yra di-
delė pagelba. Daug mūsų sesu-
čių sau pašalpą gauna ligoje
ir iš kalno žino, kad numi-
rus bus kam ją aprūpinti.
Draugija yra gerai žinoma ne
vien pašalpoje savo narėms,
bet ji kas metai pasižymi gra-
žiais visuomeniškais darbais.
Draugija uoliai remia Lie-
tuvos reikalus per "Tautos Fon-
dą" ir darbuojasi Katalikų
Draugijų Federacijoje.

Praeitais metais "Marijos
Vardo Draugija" pirkė Lietu-
vos Boną už \$200. Tečiau pa-
staramjame susirinkime nuta-
rė dar pirkti už \$100. Pasko-
los Komitetui į pagelbą išrin-
tos Petronėlė Bažinskienė,
Maria Kizauskienė.

Pastarajame susirinkime
"Šv. Pauliaus Spaudos Drau-
gijos" atstovai kvietė ir "Mari-
jos Vardo Draugiją" prisidėti
prie darbo Katalikų Spau-
dos Savaitėje. Užkviestas
vienbalsiai priimtas ir sekan-
čios pasižymėjusios narės iš-
rinktas Spaudos Savaitės Ko-
mitetui į talką: Elzbieta Domi-
naitienė, Marė Elkevičienė ir
Magdalena Markunienė.

Perskaitytas Atholio klebo-
no kun. Augustino Petraičio
pakvietimas į jų naujos bažny-
čios pašventinimo iškilmes.
Susirinkimas pakvietimą ma-
loniai priėmė, nutarė bažny-
čios pašventinime dalyvauti ir
paskyre naujai bažnyčiai \$30
auką.

Jau buvo pusiau dvyliktos
valandos, kada iš eilės ima
svarstyti "Tautos Fondo"
pakvietimas prisidėti prie Kul-
tūros Vajaus. Taip reikalingi
giems tautos dalykams, kaip
Lietuvos Universitetui ir Lie-
tuvių Kolegijai Amerikoje, ži-

nomas, nebuvo nei vienos prie-
šingos. Todel vienbalsiai nu-
tarta remti, bet dėl vėlybo lai-
ko nutarta auka paskirti se-
kančiame susirinkime.

Apie kitų draugijų veikimą
teks parašyti kitą sykį, po jų
mėnesinių susirinkimų, kuomet
bus žinoma apie jų prisidė-
jimą (arba atsimetimą) prie
bendro katalikų darbo, ypač
sulyg aukojimo Lietuvos uni-
versitetui ir Lietuvių Kolegijai
Amerikoje.

Kun. J. J. Jakaitis.

REDAKCIJOS PRIERABAS.

Neiškenčiame nepareikškę dide-
liausios pagarbos Worcesterio
parapijos Vadui ir jos drau-
gijoms bei nariams. Jeigu to-
kiaisiais šuoliais sugebėtume ir
kituose miestuose suorganizuoti
grafijas ir rimtas lietu-
vių pajėgas, tuomet teuragia-
kas nori, nors liepsna tespiauo-
do į katalikišką akciją, mūsų
naudingas, kilnus Bažnyčiai ir
Tėvynei darbas atstoja visus
priešų žmelitus ir plepalus.
Dieve padėk taip plačiai už-
brėžti ir įsivertinti Worcesterio
katalikų darbuotė. Laukime
ir daugiau žinių nuo Jusų. Už
šias širdingai dėkojame.

PRANESIMAS

Didžiausia lietuviška
krautuvė po numeriu 4617
S. Ashland Ave. Kurioj
galima gauti visokių vy-
riškių aprėdalių: sulyg
naujausios mados over-
kautų, siutų, čėveryku,
yrisutinių ir apatinių mar-
škinių, vyrams ir vai-
kams, skrybelių, kepurų
ir daug kitokių aprėdalių,
prekės labai pygios. Vi-
siems gerai pažįstame sa-
vininkai Maikė Randis,
kuris dirbo per 17 metų
prie Oppenheimer ir J. Ja-
nušauskas, 4617 S. Ash-
land Ave., Chicago, Ill.

AUKSINAI DABAR LABAI ATPIGO.

Dabar Patogiausias Laikas siųsti pinigus Lietuvon, pakol kursas žemas. Neužmirškite giminių su Kalėdų dovanomis. Pinigai jiems kuogeriausia dovana. Nelaukite ilgiaus, siųskite šiandieną.

Lietuvių Prekybos Bendrovės parduoda laivakortes ant didžiausių ir geriausių linijų. Trečia klesla laivakortė iš New Yorko iki Piliavai-Karaliaučiai tik \$110.00. Visa kelionė Lietuvon galima atlikti vien vandeniu, nekludant Vokietijos, nei Lenkijos. Tiesiai iš New Yorko į Piliavą arba iš Canados į Piliavą.

Dabar Eina Didelis Išpardavimas Lietuvių Prekybos Bendrovės šėry del pastatymo Lietuvoje įvairių dirbtuvių. Šėrai kol kas dar parduoda po \$7.00 vienas. Todel jeigu nori gauti gerą pelną už savo pinigų, pirk ko greičiausiai.

Del platesnių informacijų reikale laivakortė, pinigų siuntimo Lietuvon, šėry pasportų ir income taksų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION
3313 So. Halsted St., Tel. Yards 6062, Chicago

Ofiso Valandos: Kasdien 9:30 ryte iki 6:00 vakare. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9:00 val. vakare. Nedėliomis 10:00 ryte iki 3:00 po pietų. Ofiso vedėjas V. STULPINAS.

GENERALIS OFISAS:

Lithuanian Sales Corporation,
414 Broadway,
Boston, 27 Mass.,

Lithuanian Sales Corp.,
300 Savoy Theatre Bldg.,
Wilkes Barre, Pa.

Tel. Cicero 8027

CHICAGOS ŽINIOS

ZUVO 4 STUDENTAI.

Chicago mokytojų taryba šį savaitę susirinkusi pabrėžė, kad mokytojų taryba turi būti automatiškai ir pasibaigusi, kadangi mokytojų taryba yra tik mokytojų taryba, o ne mokytojų taryba.

Už pastarąją savaitę mokytojų taryba susirinkusi pabrėžė, kad mokytojų taryba turi būti automatiškai ir pasibaigusi, kadangi mokytojų taryba yra tik mokytojų taryba, o ne mokytojų taryba.

Keturi studentai ant vietos žuvo, vienas mirtinai sužeistas ir vienas lengvai.

ADMIROLAS BEATTY ATKELIAUJA.

Tonios dienos Chicago atkeliauja žinomas Anglijos admiras Beatty, kuris atvyko New Yorku, New Yorko jūrų pajėgų armijos šaukimais.

Adm. Beatty dalyvaus mokytojų tarybos konferencijoje Washington.

Galima gauti pirkti Dienraštį "DRAUGA" pas

p. Antaną J. Višniauską
4107 So. Rockwell Str.
Chicago.

Visais dienraščio "Draugo" ir "Laivo" reikalais kreipkitės pas vietinį agentą

JUOŽA MOCKŲ,
1301 So. 50-th St. Cicero, Ill.

A. I. A. VINCENTAS MOSIEG

Mirė spalio 21 d., 11 v. rytą. 84 m. amžiaus. Amerikoje išgyveno 26 metus. Paliko tris dukteris, tris sūnus ir žmoną Benediktą.

Laidotuvės bus pamedėty, spalio 24 d., 9 val. rytą, šv. Kryžiaus bažnyčia. Iš ten į šv. Kazimiero kapines.

Lavonas yra po num. 5227 So. California Ave.

Šiandien Spalis 22, 1921

Ruffles

Šis madingasis apdailos šeris. Valat. Patento Dis.

Naujame madingame pakelyje.

Visos tvirtos, gemalus užmanėdys ypatingas šilumos valatės, su prietaisais prietaisais šilumos apdaila.

Ruffles yra madingas paveldimas plekšnus apdailos šeris, begaliniai pūkai pūkai sutaisyti, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

Apie kodo produktus, kurie patiks kvėpui ir gaudinti ypatingai.

MOTERIMS DZIAUGSMO.

Vald. Darb. Federacijos organizacija Aurora, Ill. pabrėžė, kad mokytojų taryba turi būti automatiškai ir pasibaigusi, kadangi mokytojų taryba yra tik mokytojų taryba, o ne mokytojų taryba.

Sužadavimas neprieštaruoti mokytojų tarybai. Nors šiuo metu dar nėra mokytojų taryba, tačiau mokytojų taryba yra tik mokytojų taryba, o ne mokytojų taryba.

IEJKOMAS PABLUDELIS GALVAZUDIS.

Užpildyti naktį pietinį Chicago dalyvaujančių balnų piktadarys užpuolė praeitį tris juodus žmones: vyrą ir dvi moteris. Vyras ir viena moteris ant vietos paprovė, gi kita pažeidė. Policija dabar ieško to galvažudžio.

JAM SAPNAVOSI.

Detektivui Hughes sapnavosi, kad jis nurodyto vietos galis atrasti tris piktadarius. Jis su keliais detektivais nuvyko į 68 gat. ir So. Park Av. Tenai atrado vieną automobilį 3 vyrus. Arestavo. Vienas iš jų pasirodė iš kalėjimo pabėgęs Sullivan, plėšikas, per 6 mėnesius policijos ieškomas. Kiti buvo jo sėbrai.

LABDARIŲ CENT. SEIMAS.

Labd. Sąj. Centro pusmėtinis susirinkimas nutarė rengti Seimą. Surengimo darbą pavedė komisijai.

Komisija tame reikale ir kreipiasi į visus katalikiškus draugijas bei klubus, ratelius ir t. t., kad tos visos organizacijos, kad ir negavusios specialio pakvietimo dalyvautų Labd. Sąj. Seime. Jos visticia yra kviečiamos dalyvauti Seime, kuris bus 11 d. gruodžio, Aus. Vart. par. Prasidės su pamaldomis 11 val. Pamokslą pasakys kun. Dr. I. Česaitis. Po pamaldų 2 val. prasidės posėdis ir tęsis iki užsibaigsi Seimo.

mo programa, kuri jau yra pagaminta.

Komisija.

IS WEST PULLMAN, ILL.

Nedidelė lietuvių kolonija, vienok, neatsiliekia nuo didesniųjų lietuvių kolonijų. Šv. Venerikos moterų draugija surengė labai puikų vakarą spalio 16 d. p. Bajornos svet. West Pullmane. Liet. Vyčių 35 kuopos dramatiškas skyrius vaidino "Consilium Facultatis", vieng-veiksnių komediją. Veikalas buvo tikrai artistiškas, labai atvaizduotas. Matyt kad Liet. Vyčių 35 kuopa kaskart geriau vaidina. Rolėse pasižymėjo svarbiausiai J. Sorokas ir p-lė Ona Pučkornaitė. Taipgi visi kiti savo rolės išpildė gana gerai. Valio West Pullmaniečiai.

Pageidaujama daugiau tokių vakarų.

Margas Žvirblis.

IS BRIGHTON PARKO.

IS L. Vyčių 36 kp. darbuotės.

Kuomet L. Vyčių 36 kp. pasiskelbė vaidinsianti "Žiemos ledai", žmonės plačiai pradėjo apie tai kalbėti. Įdomavo ar tas veikalas savo gražumu turi panašumą į "Sibiro žvaigždę". Bet ant nelaimės įvyko periskadų ir to veikalo vaidinimas turėjo būti atidėtas ant lapkričio 13 d. ž. m., School Hall svet.

Galima užtikrinti, kad šis veikalas yra gražus, užiman- tis ir pamokantis, ypač jaunimui.

TREČIAS RUDENINIS BALIUS

Rengiamas

Nek. Pras. P. šv. Marijos Jaunų Mergelių Dr. Jos NEDELIOJ, SPALIO (OCTOBER) 23, 1921 M.

šv. Antano Par. Svet. Kamp. 49 Ct. ir 15 St. Cicero, Ill.

Pradžia 7:30 val. vakare

Išanga 35c. nuo narių Išanga 50c. prie durų.

L. Vyčių 36 kp. choras, po p. Gambio vadovystė dainuos gražias daineles. Dar bus įvairių solo, duetų ir po viskam tautiški šokiai.

L. Vyčių mylėtoja.

PRANEŠIMAI.

VYČIŲ ATLETŲ DOMEI.

Liet. Vyčių Chicago Apskr. Atletų Ratelio susirinkimas įvyks, sekmadienį, spalio 23, 1921 m., 2:30 val. po pietų. Šv. Mykolo par. svet. 1644 Wabansia Ave.

Visi nariai yra kviečiami atliankyti, nes yra labai svarbių dalykų svarstymai.

Pr. J. Patulis, vice-pirm.

B-VES SUS.

Liet. Ant. Rubų Išdirbimo B-vės dalininkų metinis susirinkimas bus spalio 22, 6 val. vakare š. m. Midos svet. 3142 So. Halsted St. Kviečiame visus B-vės dalininkus, kas asmeniškai arba per įgaliavimus (proxy) dalyvauti šiame susirinkime. Bus išduota B-vės valdybos, revizijos komisijos raportai, ir direktoriaus adv. K. Gugis išduos raportą apie B-vės įgaliotinių veikimą bei nuv. darbus Lietuvoje.

Kviečia Valdyba.

IS DIEVO APEIZDOS PAR.

Dr. Stas. Šv. Jono Evangelisto svarbus susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 23 d. pirmą valandą po pietų, Dievo Apeizdos par. mokyklos kambaryje. Yra daug svarbių reikalų ir bus rinkimas darbininkų dėl bilietis kuris įvyks 30 d. spalio (Oct.) Dievo Apeizdos par. svetainėje. Turime gerai prisirengti. Prašome skatlingai susirinkti.

Valdyba.

CICERO, ILL.

A. L. R. K. Federacijos 12 skyriaus susirinkimas įvyks spalio 23 d., 4 val. po pietų, šv. Antano parapijos mokyklos kambaryje ant antrų lubų.

Malonėsite visų kat. dr. jų delegatų atliankyti į susirinkimą. Yra daug svarbių dalykų aptarti. Taipgi bus išduotas raportas iš buvusio skyriaus pikniko. Visi malonėkite sugrąžinti serijas kurie dar nesute to padarę.

Valdyba.

RUDENINIS BALIUS!!

Rengiamas

Jaunų Merginų Draugijos Nek. Pras. šv. Mar. Panos

Nedėlioje, Spalis 23, 1921

SV. JURGIO PARAP. SVET.

32 Place ir Auburn Avenue

Pradžia 7 val. vak.

A. Byansko Orkestra

Išanga labai pigi

Jei norite gražiai laiką praleisti ir amžinai pašokti tai būtina atliankyti ant šio vakaro o tikrai busite užgandinti.

Nuolaidiniai visus kviečia

REFUGER.

KAIP MES GALIME JUMS PATARNAUTI?

1. Už padėtus pinigus mokame 3%
2. Biznieriams arba pavieniems atidarome "checking accounts"
3. Perkame ir parduodame namus, lotus, etc.
4. Skoliname pinigų
5. Perkame ir parduodame pirmus morgičius
6. Parduodame įvairius saugius bonus kurie neša nuo 4 iki 8%
7. Siunčiame pinigų į Lietuvą ir kitas pasaulio dalis per pakta draftu arba telegramu.
8. Parduodame laivakortes ant didžiausių linijų ir parupiname pasportus, "Income" takus, etc.
9. Parduodame L. L. P. Bonus ir išmokame "cash" už kuponus.
10. Išrendavojame skrynutes — Safe Deposit Boxes
11. Apdraudžiame nuo ugnies, mirties, ligos, nelaimės, etc.
12. Peržiūrime abstraktus, titles etc., ir padarome visokias legališkas popieras.
13. Turime kas met "Christmas Savings Clubs"
14. Užtikriname kuogeriausia patarnavimų visuose pinigikluose dalykuose.

Ateikite ir Persitikrinsite.

METROPOLITAN STATE BANK

Pirmutinė Lietuviška Valstijinė Banka Amerikoje

2201 W. 22nd Str., Kampas Chicago, Ill.

BANKOS VALAND: — Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 4:30 v.

vak. Utarninkais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokymai: anglų ir lietuvių kalbų, aritmetikos, knyvedystės, stenografijos, typewriting, dirbtinės kalbos, Sv. Valm. istorijos, abėjos, istorijos, geografijos, politinės, ekonominės, filozofijos, dailės, literatūros.

Mokymo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų: vakarais nuo 8 iki 10 val.

3106 S. Halsted St., Chicago.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS.

Parduodu deimantus, laikrodžius ir kitus aukso daiktus. Visokius pataisymus atliekame ko geriausiai ir už prieinamą kainą.

R. A. ANDRELIUNAS,

4436 So. Fairfield Ave.

Chicago, Ill.

P. CONRAD LIETUVIS FOTOGRAFAS

3130 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kurį gyvenate paverkite į Lietuvos atidėliodami paverkite daugiam arba didesnę. Mes suriname visus paverčius didesnę. Sudėdam ant viso 15 metų atidėli.

Trankiamo paveldimo namuose, prie bažnyčios, verslo, verslo, verslo, grupės pavienius ir šv. Daria atliekame namų reikalus.

Phone Dvoras 6889

SVARBUS PRANEŠIMAS

Pranešame visiems mūsų pažįstamiems, kostumeriams, ir draugams jog atidarėme antrą ofisą, kuris randasi vakarinėje dalyje Town of Lake, visiems žinomo, Amerikos Lietuvių veikėjo, Joseph J. Elijaus vietoje.

Daug mūsų kostumerių, gyvenančių vakarinėje dalyje, toliau nuo mūsų Pirmojo ofiso, 901 W. 33rd St. Bridgeporte, dabar galės visus reikalus atlikti taip pat ofise prie 4600 S. Wood St., buvusioje J. J. Elias Town of Lake Bank vietoje.

Visi reikalai kaip ant Bridgeporto taip ir ant Town of Lake bus atliekami teisingai ir greitai. Ypatingą dėmą norime atkreipti siuntime pinigų per pašta ir telegrafą. Pinigus išmokame per pašta į 24 dienas; telegrafu į 4½ dienn, kiekvienoje paštoje Lietuvoje. Daug padėkavimų yra gaunama nuo mūsų Tautiečių iš Lietuvos, kuriuos jokiū būdu sutalpinti nėra galima šionai.

Laivakortę ir visus reikalingus dokumentus parupiname greitai visiems keliaujantiems į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Kaina laivakortės nuo New Yorko iki Pillau-Koenigsberg-Karaliaučio - \$108.50

Parduodame draftus ir Travellers' Čekius su Credit of Letters.

Norintieji važiuoti į Lietuvą ar iš Lietuvos, kreipkitės del informacijų prie

PAUL P. BALTUTIS IR KOMPANIJA,

DU OFISAI:

BRIDGEPORTE

901 West 33-rd Street,

Tel. Yards 4669

TOWN OF LAKE

4600 South Wood Street,

Tel. Lafayette 6256